

ZMIANA TERMINU!

Kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego dla początkujących ON-LINE

Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę

KTLAO → 10 – 11 maja 2025 i 7 – 8 czerwca 2025 (2 weekendy)

(28 godzin lekcyjnych / 21 godzin zegarowych)

Studium PTWK zaprasza wszystkich zainteresowanych na kolejny **2-weekendowy Kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego dla początkujących ON-LINE**.

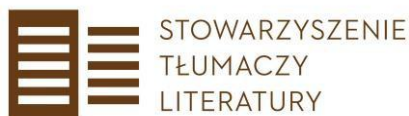
Kurs przeznaczony jest dla początkujących tłumaczy, absolwentów i studentów filologii obcych oraz wszystkich osób chcących spróbować sił jako tłumacze literatury. Wiedzę, którą prześlemy, można wykorzystać podczas tłumaczenia z każdego języka obcego na polski, ale uczestnicy powinni znać angielski w stopniu umożliwiającym śledzenie omawianych przykładów i wykonywanie ćwiczeń.

Kurs składa się z 9 modułów i obejmuje takie zagadnienia, jak: techniki tłumaczeniowe, radzenie sobie z pułapkami oryginału, dostosowanie tekstu do polskich norm, zasady współpracy z wydawnictwami (umowa), współpraca z redaktorem, autoredakcja, wyzwania związane z tłumaczeniem fikcji literackiej oraz literatury faktu, naukowej i popularnonaukowej.

Podczas drugiej, warsztatowej części kursu uczestnicy będą mieli możliwość praktycznego zastosowania wcześniej zdobytej wiedzy poprzez samodzielne wykonanie przekładów różnego typu tekstów literackich. **Na dwa tygodnie przed rozpoczęciem każdego weekendu uczestnicy otrzymują ćwiczenia (praca domowa), które muszą przetłumaczyć i przesłać je wcześniej wykładowcom do sprawdzenia.** Tłumaczenia te zostaną dokładnie przeanalizowane pod kierunkiem wykładowców i skonfrontowane z różnymi wersjami wykonanymi przez słuchaczy. Zajęcia będą także okazją do pogłębienia i uzupełnienia wiadomości przekazanej w czasie pierwszej części.

Wiedza zostanie przekazana przez praktyków, poparta własnymi przykładami, omówiona w czasie dyskusji, wykorzystana w trakcie ćwiczeń oraz samodzielnie wykonanych przekładów krótkich tekstów z różnych dziedzin.

Kurs pod patronatem Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury.

Dzień pierwszy – 10 maja 2025 (sobota)

I. Przybornik tłumacza, czyli kaloryczna pigułka na początek – *Jakub Jedliński*

1. Kilka słów o teorii przekładu

- Czym jest przekład i jaki jest jego cel?
- Ekwiwalencja funkcjonalna i formalna – co ogranicza tłumacza?
- Przekład jako interpretacja – konsekwencje.
- Idea „nowego czytelnika” i jej konsekwencje dla tłumacza i wydawcy.

2. Tłumaczenie w procesie

- Wielość przekładów – dlaczego powstają nowe tłumaczenia?
- (Nie)widoczność tłumacza.
- Standardy współpracy z tłumaczem.

3. Od oryginału do poprawnie napisanego tekstu polskiego

- „Przybornik tłumacza” - autoredakcja.
- Czego „nie wolno” tłumaczowi – rodzaje błędów tłumaczeniowych.

- Kalki i fałszywi przyjaciele tłumacza.
- Zapis i odmiana nazw, imion i nazwisk obcych.
- Szyk i gramatyka języka oryginału a przekład.

4. Ślady tłumacza

- Różnice kulturowe i związane z nią problemy.
- Różnice między językami i ich konsekwencje dla przekładu.
- Przypisy od tłumacz.

II. Autoredakcja i redakcja przekładu, czyli jak zrobić z żaby królewicza:

prezentacje, ćwiczenie, dyskusje wokół przykładów – *Dorota Konowrocka-Sawa*

1. „To do sprawdzenia” i „Tłumacz nie ma bladego pojęcia”.

- Komentarze redakcyjne tłumacza do samego siebie na przykładzie opowiadania Craiga Fergusona *Rodzinny interes* i innych tekstów.
- Komentarze tłumacza do redakcji w pierwotnym tekście przekładu: zaproszenie do współpracy i narzędzie unikania nieporozumień, na przykładach z różnych tekstów.

2. Przeobrażenia tekstu przekładu.

- Najczęstsze zabiegi autoredakcyjne.
- Autoredakcja tekstu własnego przekładu na przykładzie opowiadań z tomu *Histeryczki* Roxane Gay.
- Zmiany brzmienia przekładu wskutek współpracy tłumacza i redaktora na przykładzie fragmentów opowiadania *Rodzinny interes*.

3. Przekład jako efekt dialogu.

- Trzecia droga: owocna współpraca z redakcją inspirującą powstanie nowych rozwiązań na przykładzie fragmentów powieści historycznych Kate Quinn, *Wąż i perła* oraz *Lew i róża*.
- Obrona przekładu: Poradnia PWN i inne elementy arsenału tłumacza, na przykładach.

Dzień drugi – 11 maja 2025 (niedziela)

I. „Przeszłość to obca kraina”.

Jak nie zgubić się na kartach tekstów historycznych? – *Jakub Jedliński*

1. Rodzaje tłumaczeń historycznych i ich specyfika.

- Źródła z epoki.
- Opracowania naukowe i popularnonaukowe.
- Powieść historyczna.

2. By przeszłość przemówiła.

- Literackość tekstu historycznego.
- Archaizować, czy nie archaizować? – oto jest pytanie.
- Anachronizmy – czyli to, czego należy się wystrzegać.
- Słownictwo specjalistyczne, skąd czerpać i jak stosować.

3. Warsztat tłumacza-historyka.

- Obejrzyj zanim opiszesz – o wykorzystywaniu materiału ikonograficznego podczas tłumaczenia.
- Gdzie leży Aix-la-Chapelle, kim był Frederick Guillaume, a czym Rosetta Stone?
- Gdzie i jak szukać informacji? – źródła wiedzy.
- Zapis formalny obcy i polski: daty, tytuły dzieł, nazwy godności i urzędów.
- Co zrobić, gdy autor się myli?
- Cytaty z opracowań i źródeł – co robić?
- Przypisy bibliograficzne i bibliografia.

II. Mam przekład i co dalej? – czyli prawne i praktyczne aspekty współpracy tłumacza z wydawnictwem – *Rafał Lisowski*

1. Chcę zacząć tłumaczyć książki.

- Jak wyglądają początki w zawodzie?
- Jak nawiązać kontakt z wydawnictwem?

2. Etapy procesu wydawniczego z perspektywy tłumacza.

- Co się dzieje po odesłaniu przekładu do redakcji?
- Na co tłumacz ma wpływ zanim przekład trafi do druku?

3. Prawa autorskie, prawa tłumacza – czyli jak dbać o swoje?

- Tłumacz jako twórca utworu: prawa autorskie tłumacza – znaczenie praktyczne.
- Jak powinna być skonstruowana umowa na przekład, o czym warto pamiętać i jak egzekwować jej zapisy?
- Co to jest umowa modelowa i czy warto z niej korzystać?

III. Czytadła i arcydzieła – strategie tłumaczenia beletrystyki – *Rafał Lisowski*

1. Dlaczego tak? – tłumacz beletrystyki między autorem a czytelnikiem

- Specyfika tekstu literackiego, a strategie tłumaczeniowe – jak oddać intencje autora oryginału i oddziaływać na czytelników?
- Czy powieść młodzieżową albo kryminał tłumaczymy inaczej niż literaturę „z górnej półki”?
- Jak kreujemy własną rzeczywistość językową?
- Ile mamy swobody i po czym to poznać?

2. Ucho przy chodniku – żeby mowa potoczna była potoczna

- Język potoczny i młodzieżowy w tłumaczeniu współczesnej literatury.
- Co robić, żeby młodzież mówiła jak młodzież, a przekleństwa brzmiały soczyście?
- Jak przybajerzyć, żeby nie przebajerzyć?

Dzień trzeci – 7 czerwca (sobota)

I. Przekład powieści historycznych (warsztat) – *Jakub Jedliński*

1. Praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej w czasie pierwszej części, a przede wszystkim takich zagadnień jak:

- wybór tonu narracji,
- charakterystyka postaci poprzez język dialogów;
- fikcyjne imiona i nazwy znaczące;
- historyczne nazwiska i nazwy, anachronizmy;
- realia epoki i język specjalistyczny;
- nawiązania intertekstualne i cytaty;
- przypisy od tłumacza;
- praktyczne wykorzystanie technik translatorskich.

II. Translatorium – nie całkiem poważne, choć bardzo praktyczne i przydatne warsztaty z tekstami literackimi – *Dorota Konowrocka-Sawa*

1. Praca nad zadanymi przekładami testów literackich.

2. Wykorzystanie wiedzy zdobytej w pierwszej części:

- humor i lekkie pióro (na przykładzie prozy współczesnej i retrokryminałów z międzywojnia);
- ballady ludowe, piosenki i rymy częstochowskie w prozie, czyli uwolnij wewnętrzznego grafomana;
- erotyka z przymrużeniem oka, czyli tak daleko od klasyki, jak tylko się da.

Dzień czwarty – 8 czerwca (niedziela)

I. Przekład literatury faktu, popularnonaukowej i naukowej na przykładzie tekstów historycznych – *Jakub Jedliński*

- wybór tonu narracji,
- styl autora a styl przekładu;
- historyczne nazwiska i nazwy, anachronizmy;
- zapis dat, tytułów; jednostek miary;
- pomyłki i nieścisłości oryginału;
- słownictwo naukowe i język specjalistyczny;
- przypisy od tłumacza;
- praktyczne wykorzystanie technik translatorskich.

II. Translatorium – praktyczne warsztaty z tekstami literackimi – *Rafał Lisowski*

1. Praca nad zadanymi przekładami o różnym stopniu literackości.

2. Wykorzystanie wiedzy zdobytej w pierwszej części:

- dobór stylu
- dopasowanie tekstu do specyfiki języka polskiego
- stopień ingerencji w tekst
- stopień konsekwencji w zastosowaniu środków stylistycznych
- potoczność i płynność

Zajęcia prowadzą:

JAKUB JEDLIŃSKI – tłumacz literacki z języków francuskiego i angielskiego, przełożył około pięćdziesięciu tytułów. W latach 2012–2016 prowadził translatorium dla studentów Uniwersytetu Łódzkiego. Od 2018 roku współprowadzi kursy *Okiem redaktora, okiem tłumacza* oraz *Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę. Kurs tłumaczenia literackiego* w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek. W latach 2017–2021 członek zarządu Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury, a w latach 2019–2021 przewodniczący kapituły nagrody Lew Hieronima. Finalista Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego (przekład książki Petera Hesslera, *Przez drogi i bezdroża. Podróż po nowych Chinach*, Czarne 2013). Poza literaturą współczesną tłumaczy również francuskie teksty historyczne, ma na swoim koncie siedemnastowieczne listy, pamiętnik z XVIII wieku i niepublikowaną wcześniej książkę z przełomu XIX i XX wieku. Od 2018 roku współprowadzi kursy „Okiem redaktora, okiem tłumacza” oraz „Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę. Kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego” w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek.

DOROTA KONOWROCKA-SAWA – ekonomistka, dziennikarka z przypadku, tłumaczka z wyboru i zamiłowania, autorka około 70 przekładów. Brak wykształcenia humanistycznego nadrabia dziennikarską docieklivością, matematyczną precyzją i lekkością pióra. Zaczynała od literatury faktu (m.in. Jon Krakauer i Sebastian Junger) i publicystyki (John Holt), tłumaczyła literaturę młodzieżową, fantasy, powieści obyczajowe i historyczne, reportaż historyczny, esej futurologiczny i feministyczne opowiadania, retrokryminały i literacką klasykę, dziś chętnie wraca do literatury faktu i zabarwionej humorem prozy. Za przekład książki *Superinteligencja* Nicka Bostroma na temat perspektyw rozwoju sztucznej inteligencji otrzymała wyróżnienie w konkursie o Nagrodę im. Jerzego i Hanny Kuryłowiczów (edycja 2015/2016). Przewodnicząca oddziału wschodniego Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Inicjatorka Stołu Widzialnego Tłumacza: cyklicznych spotkań praktyków przekładów omawiających wybrane rozwiązania translatorskie. Moderatorka rozmów i debat o przekładzie. Od kilku lat współprowadzi w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek *kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego dla początkujących / Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę*.

RAFAŁ LISOWSKI – tłumacz literacki z języka angielskiego. Absolwent Instytutu Anglistyki UW. Od kilkunastu lat tłumaczy literaturę piękną, literaturę faktu, kryminały, poradniki, scenariusze oraz książki dla dzieci i młodzieży. Ma na koncie ponad 50 wydanych przekładów literackich. Autor około sześćdziesięciu przekładów, między innymi Kurta Vonneguta, Trumana Capotego, Stephena Kinga i Brandona Mulla. Laureat nagrody dla Książki Roku "Magazynu Literackiego KSIĄŻKI" za *Listy Kurta Vonneguta*. Od 2018 roku członek kapituły nagrody Lew Hieronima. Od 2018 roku współprowadzi kursy *Okiem redaktora, okiem tłumacza* oraz *Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę. Kurs tłumaczenia literackiego* w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek. Autor m.in. komentarza do umowy modelowej STL. Delegat Stowarzyszenia w CEATL, gdzie wchodzi w skład grupy zajmującej się prawami autorskimi. W latach 2016-2018 członek kapituły nagrody Lew Hieronima. W latach 2017-2020 pełnił w zarządzie STL funkcję skarbnika. Obecnie prezes Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Uważa, że literatura wysoka wymaga przekładu doskonałego, a literatura popularna – jeszcze lepszego, bo to ona trafia do szerokiego odbiorcy.

KT LAO → 10 – 11 maja 2025 i 7 – 8 czerwca 2025 (2 weekendy)

Zajęcia (z przerwami):

I weekend

sobota i niedziela, godz. 09:00 – 16:00

II weekend

sobota i niedziela, godz. 09:00 – 15:00

Wykłady i ćwiczenia prowadzone są w grupach max. 15 osobowych.

Aby uczestniczyć w szkoleniu należy w swojej, domyślnie ustawionej przeglądarce (np. Chrome) pobrać darmową aplikację TEAMS. Nie ma potrzeby zakładania konta oraz instalowania jakichkolwiek programów. Wystarczy posiadać urządzenie (komputer, laptop) z w miarę stabilnym dostępem do internetu, a następnie kliknąć na link podany w zaproszeniach na poszczególne zajęcia.

W komputerach stacjonarnych przydatne są kamerki i słuchawki.

Zgodnie z ustawą Ministra Oświaty przed zajęciami obowiązkowe jest uczestnictwo w sesji próbnej z wykładowcami. Odbywa się ona o godz. 20:00 i trwa około 30 minut. W czasie tego spotkania sprawdzona zostanie jakość połączenia, a wykładowcy poznają się z uczestnikami i prześlą informacje dotyczące przebiegu swoich zajęć.

Koszt kursu:

1080,00 złotych brutto (zwolnione z podatku VAT).

- **Przy zgłoszeniu minimum**
3 osób z danej firmy – **1030,00 złotych brutto od osoby.**
- **Dla członków PTWK** mających opłacone składki członkowskie (10 % zniżki) – **972,00 złotych brutto od osoby.**
- **Dla członków STL** mających opłacone składki członkowskie – **1000,00 złotych brutto od osoby.**

Koszt obejmuje: udział w szkoleniu, materiały szkoleniowe, zaświadczenie ukończenia kursu.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto PTWK:

38 1160 2202 0000 0000 5515 5678

dopiskiem *Opłata za KTLAO/5-6/2025*

Zgłoszenia przyjmujemy na załączonym formularzu do

22 kwietnia 2025

lub do wcześniejszego wyczerpania miejsc.

=====

Podpisany osobiście SKAN formularza **KTLAO** należy przesać na adres ptwk@ptwk.pl

=====

Formularz do pobrania:

[KTLAO – Formularz zgłoszenia \(maj-czerwiec 2025\)](#)

UWAGA

W przypadku zbyt małej liczby zgłoszonych uczestników organizator zastrzega sobie prawo odwołania kursu, ale nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem zajęć.

Bliższe informacje można uzyskać pod podanym poniżej numerem telefonu.

Maria Kuisz

Organizatorka kursu KTLAO

kom. 606 75 75 29